

- 3) strat spowodowanych wypadkami losowymi,
- 4) zmniejszenia wartości materiałów i innych składników środków obrotowych na skutek uszkodzenia, zniszczenia, długotrwałego przechowywania itp.,
- 5) innych strat ustalonych w przepisach szczególnych.

§ 20. Sposób dokonywania wpłat do dyspozycji prezydium właściwej rady narodowej i szczególne zasady rozliczeń przedsiębiorstwa z tytułu wpłat zysku oraz środków obrotowych regulują odrębne przepisy.

§ 21. 1. Przedsiębiorstwo i jego załoga odpowiadają za wyniki swej działalności.

2. W razie poniesienia przez przedsiębiorstwo strat pokrywane są one z funduszu rozwoju przedsiębiorstwa oraz innych funduszy zgodnie z zasadami ustalonymi odrębnymi przepisami.

3. Przekroczenia funduszu płac w przedsiębiorstwie pokrywane są z funduszy przedsiębiorstwa, określonych odrębnymi przepisami.

§ 22. 1. Przedsiębiorstwo jest obowiązane umożliwić bankowi finansującemu przedsiębiorstwo przeprowadzenie jego kontroli w przypadkach i zakresie przewidzianych przepisami szczególnymi.

2. W razie gdy przedsiębiorstwo na podstawie zawartej umowy korzysta z kredytu bankowego, bank finansujący ma prawo kontrolować przedsiębiorstwo w zakresie zabezpieczenia spłaty i prawidłowego wykorzystania udzielonych kredytów.

3. Przedsiębiorstwo jest obowiązane do lokowania posiadanych środków pieniężnych w banku finansującym, przy czym lokaty te, z wyjątkiem lokat na rachunku rozliczeniowym, są oprocentowane na korzyść przedsiębiorstwa.

§ 23. 1. Sposób powołania dyrektora przedsiębiorstwa, zastępców dyrektora oraz głównych księgowych regulują odrębne przepisy.

2. Wynagrodzenia dyrektora przedsiębiorstwa, jego zastępców oraz głównego księgowego ustalane są przez prezydium właściwej rady narodowej z zachowaniem przepisów szczególnych.

§ 24. Przepisy niniejszego zarządzenia mogą być odpowiednio zastosowane przez Ministra Gospodarki Komunalnej — na wniosek prezydium wojewódzkiej rady narodowej lub rady narodowej miasta wyłączonego z województwa — również do innych podlegających im przedsiębiorstw, jeżeli działalność ich jest ściśle związana z działalnością przedsiębiorstw objętych § 1 zarządzenia, a mianowicie, jeżeli współdziałają z nimi w charakterze pomocniczym lub usługowym.

§ 25. Przez prezydium właściwej rady narodowej rozumie się prezydium tej rady narodowej, któremu dane przedsiębiorstwo jest bezpośrednio podporządkowane.

§ 26. 1. Zgodnie z przepisami § 14 uchwały nr 45 Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1958 r. w sprawie zasad i trybu wprowadzenia nowej organizacji w budownictwie (Monitor Polski Nr 16, poz. 99) do przedsiębiorstw objętych zarządzeniem nie mają zastosowania przepisy:

- 1) uchwały nr 320 Prezydium Rządu z dnia 18 maja 1954 r. w sprawie zmian w organizacji przedsiębiorstw państwowych,
- 2) zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 lutego 1957 r. w sprawie rozszerzenia uprawnień przedsiębiorstw remontowo-budowlanych i robót specjalnych resortu gospodarki komunalnej (Monitor Polski Nr 18, poz. 136).

2. Uprawnienia przedsiębiorstw zawarte w zarządzeniu wymienionym w ust. 1 pkt 2, a nie objęte niniejszym zarządzeniem, zostaną określone w przepisach szczególnych.

§ 27. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1959 r.

Minister Gospodarki Komunalnej: w z. J. Goryński

46

ZARZĄDZENIE MINISTRA GÓRNICTWA I ENERGETYKI

z dnia 24 stycznia 1959 r.

w sprawie trybu ustalania cen na produkty nietypowe i usługi nietypowe wykonywane przez przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Górnictwa i Energetyki, świadczone w obrębie gospodarki społecznej.

Na podstawie zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 30 września 1953 r. w sprawie przekazania właściwym ministrom uprawnień do ustalania cen produktów nietypowych i opłat za nietypowe usługi nie objęte obowiązującymi cennikami (taryfami), wykonywane przez przedsiębiorstwa przemysłu kluczowego i świadczone w obrębie gospodarki społecznej (Monitor Polski Nr A-94, poz. 1311) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przez produkty (wyroby) nietypowe rozumieć należy produkty nie objęte obowiązującymi cennikami, których produkcja ma charakter jednostkowy lub małoseryjny, do

których wyprodukowania zachodzi konieczność opracowania nowych receptur lub które wykonywane są według warunków technicznych określonych indywidualnie przy każdym zamówieniu.

2. Przez usługi nietypowe rozumieć należy roboty przemysłowe i usługi nie objęte obowiązującymi cennikami (taryfami).

§ 2. 1. Podstawą do ustalania cen produktów lub usług nietypowych, o których mowa w § 1, jest kalkulacja planowanego kosztu własnego, sporządzona przez dostawcę (wykonawcę) według obowiązujących wzorów.

2. Kalkulacja powinna być oparta na ścisłych danych technicznych, a w szczególności na rysunkach, szkicach i wzorach, na których podstawie dział głównego technologa przedsiębiorstwa wyznacza ilości i rodzaje materiałów podstawowych oraz czas robocizny bezpośredniej, potrzebnych do wykonania danego produktu nietypowego lub usługi nietypowej. Wyznaczenie ilości i rodzajów materiałów podstawowych powinno w miarę możliwości być dokonane w oparciu o obowiązujące normy zużycia materiałowego, a robocizny bezpośredniej — w oparciu o normy czasowe obróbki i montażu części w poszczególnych fazach produkcyjnych.

3. Komórka planowania przedsiębiorstwa na podstawie otrzymanego materiału, o którym mowa w ust. 2, ustala planowany koszt własny produktu lub usługi według zasad kalkulacji zawartych w obowiązujących instrukcjach, przyjmując:

- 1) koszty materiałów — według cen obowiązujących w dniu sporządzenia kalkulacji, przy czym narzut kosztów zakupu należy obliczać w stosunku do wartości materiałów wykazanej w kalkulacji; w przypadku konieczności korzystania z obróbki obcej należy w odrębnej pozycji wyszczególnić rodzaj obróbki oraz przewidziany jej koszt (na podstawie cennika bądź w uzgodnieniu z przedsiębiorstwem dokonującym obróbki);
- 2) koszty robocizny bezpośredniej — według obowiązującego taryfikatora robót lub obowiązujących stawek płac;
- 3) koszty pośrednie (wydziałowe, ogólnofabryczne, koszty zaopatrzenia materiałowego i koszty zbytu) — według procentowych narzutów wynikających z planu techniczno-przemysłowo-finansowego; wyliczenie narzutów kosztów wydziałowych przeprowadza się w oparciu o planowane stawki procentowe poszczególnych wydziałów uczestniczących w wykonaniu danego produktu nietypowego lub usługi nietypowej.

§ 3. 1. Ceny na produkty i usługi nietypowe, o których mowa w § 1, ustalać będzie dostawca (zleceniobiorca) w porozumieniu z odbiorcą (zlecającym), a w razie nieosiągnięcia porozumienia — jednostka nadrzędna dostawcy w porozumieniu z odbiorcą lub jednostką nadrzędną odbiorcy.

2. Porozumienie z odbiorcą, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze przesłania odbiorcy wstępnej kalkulacji kosztu własnego wraz z propozycją co do wysokości ceny.

3. Uważa się, że odbiorca wyraził zgodę na wysokość proponowanej ceny, jeżeli w ciągu 14 dni od daty otrzymania kalkulacji nie udzielił odpowiedzi wyrażającej stanowisko w sprawie wysokości ceny.

4. Ceny ustalone przez dostawcę lub jednostkę nadrzędną dostawcy w trybie określonym w ust. 1 — 3 obowiązują jedynie w odniesieniu do określonego zamówienia odbiorcy.

§ 4. 1. W przypadkach określonych w § 3 uchwały nr 701 Rady Ministrów z dnia 24 września 1953 r., a w szczególności, gdy produkty wykonywane na indywidualne zamówienia różnią się od wyrobów typowych jedynie jakością surowca półfabrykatów itp. lub nieznacznymi zmianami w konstrukcji — stosować należy dopłaty albo rabaty do obowiązującej ceny zbytu danego wyrobu typowego.

2. Wysokość dopłat do ceny lub rabatów od ceny, o których mowa w ust. 1, należy określić na podstawie różnic wy-

nikających pomiędzy planowaną kalkulacją kosztu własnego danego wyrobu typowego a odpowiednimi pozycjami z kalkulacji wstępnej wyrobu zamówionego.

3. Ustalanie wysokości dopłat i rabatów następuje w drodze porozumienia pomiędzy dostawcą i odbiorcą w trybie określonym w § 3.

4. Za wyjątkowe przypadki w rozumieniu § 4 uchwały nr 701 Rady Ministrów z dnia 24 września 1953 r. dozwolające ustalanie przez dostawcę w porozumieniu z odbiorcą limitu należności uważa się wykonanie nietypowych skomplikowanych remontów, kiedy warunki techniczne nie pozwalają na sporządzenie kalkulacji.

5. Limit należności (cenę orientacyjną), o którym mowa w ust. 4, ustala się:

- 1) na podstawie kalkulacji wynikowych uprzednio wykonywanych już przez dostawcę podobnych robót lub usług nietypowych,
- 2) szacunkowo w oparciu o przesłanki techniczne wynikające z przybliżonej kalkulacji wstępnej.

6. Limit należności (cenę orientacyjną) ustala dział głównego technologa (wydział techniczny) dostawcy w porozumieniu z komórką kosztów własnych.

7. Limit należności (cenę orientacyjną) ustala się w trybie ustalonym w § 3. Ostateczne rozliczenie następuje na podstawie kalkulacji wynikowej.

§ 5. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Energetyki z dnia 29 czerwca 1954 r. w sprawie trybu ustalania cen na produkty nietypowe i nietypowe usługi wykonywane przez przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Energetyki i świadczone w obrębie gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr A-73, poz. 896);
- 2) zarządzenie Ministra Energetyki z dnia 21 kwietnia 1955 r. zmieniające zarządzenie z dnia 29 czerwca 1955 r. w sprawie trybu ustalania cen na produkty nietypowe i nietypowe usługi wykonywane przez przedsiębiorstwo podległe Ministrowi Energetyki i świadczone w obrębie gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 40, poz. 393);
- 3) zarządzenie Ministra Górnictwa z dnia 31 sierpnia 1954 r. w sprawie trybu ustalania cen na produkty nietypowe i usługi nietypowe wykonywane przez przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Górnictwa, świadczone w obrębie gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 90, poz. 1002);
- 4) zarządzenie Ministra Górnictwa Węglowego z dnia 1 lipca 1955 r. zmieniające zarządzenie z dnia 31 sierpnia 1954 r. w sprawie trybu ustalania cen na produkty nietypowe i usługi nietypowe wykonywane przez przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Górnictwa Węglowego, świadczone w obrębie gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 69, poz. 876).

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Górnictwa i Energetyki: w z. J. Miłreğa